

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТ А Н О В И Щ Е

От: Проф. д-р Снежанка Александрова Башева

Научна специалност „Счетоводство, контрол и анализ на стопанската дейност“, Университет за национално и световно стопанство

Относно: конкурс за **професор** по професионално направление 3.8 *Икономика*, научна специалност *Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (управленско счетоводство)*, в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Счетоводство и анализ“ от Финансово-счетоводния факултет в УНСС. Обнародван е в ДВ, бр. 4 от 12.01.2024 г., съгласно решение на АС № 6/ 13.12.2023г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 624 от 11.03.2024 г. на Заместник-ректора по научноизследователската дейност на УНСС.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

Единственият участник в конкурса доц.д-р Теодора Йорданова Рупска е доцент в катедра „Счетоводство и анализ“ от Финансово-счетоводния факултет при УНСС. Тя е доктор по икономика.

Доц.д-р Теодора Йорданова Рупска е завършила УНСС през 1991 г., специалност „Счетоводство и контрол“. Завършила е и специалностите “Теория и практика на специализирания превод - английски език” през 1993 г. в УНСС, Свободен факултет и специалност “Педагогика” в УНСС, Център за следдипломна квалификация през 1994 г. Работила е като асистент и старши асистент във ВТУ „Тодор Каблешков“, и асистент, старши асистент и главен асистент в УНСС.

Има много добри езикови познания по руски и английски език, както и много добри умения за работа с компютърни програми.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

В „Картата за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС“, доц. д-р Теодора Рупска представя доказателства за изпълнение на националните минимални изисквания, съгласно ЗРАСРБ и изпълнение на допълнителните изисквания на УНСС, съгласно чл.26 ал.5 на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение. При минимално изискуеми брой точки от **1070**, кандидатът е отчел **1722** т.

Може да обобщим ,че кандидатът изпълнява количествените изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС като напълно покрива критериите по раздел „I. Национални минимални изисквания“, и по раздел “II. Допълнителни изисквания за УНСС” от Картата за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС.

В „Картата за изпълнение на качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС“ са представени доказателства за: приноси към развитие на високо равнище на образованието в университетските структури и към ръководството; участия в организационни комитети на научни конференции и кръгли маси; участие в научно-изследователски проекти; приноси в преподавателската дейност; разработване на нови учебни курсове и програми; иновации в развитието на ефективна учебна среда; участие като лектор на семинари, кръгли маси и обучителни форуми, и др.

За всичко това свидетелства Решението на Съвета по хабилитация на УНСС (Протокол № 7 / 03.11.2023 г.), където в заключението се отбелязва, че кандидатурата на доц.д-р Теодора Йорданова Рупска „съответства на количествените и качествените изисквания, приети от АС“. Той дава положително становище за потенциалния кандидат в конкурса и „предлага на катедра „Счетоводство и анализ“ да инициира обявяването на конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС“.

Представените от доц.д-р Теодора Рупска трудове не повтарят публикациите за придобиване на академичната длъжност „доцент“ ОНС . По своята тематична насоченост публикациите са в област на висше образование 3.8. Икономика, научна специалност “Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност”, по която е обявен конкурсът.

Може да бъде обобщено, че количествените и качествените характеристики на научно - изследователската дейност на доц.д-р Теодора Рупска отговарят и надхвърлят основните и допълнителни изисквания за заемане на академичната длъжност “ професор”.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност за всеки кандидат поотделно

Съгласно издадено Удостоверение за стаж от дирекция „Човешки ресурси“ с изх. № 143, от 18.01.2024 г., Теодора Йорданова Рупска работи по трудов договор в УНСС, считано от 25.06.2001 г. Към 17.01.2024 г. има трудов стаж в университета – 22 год. 6 мес. и 22 дни, от които 9 год., 7 мес. и 13 дни като доцент.

През периода 2018/2019 – зимен семестър на 2023/2024 учебни години доц. д-р Теодора Рупска е чела лекции и водила упражнения по дисциплините: Управленско счетоводство, Спецкурс по управленско счетоводство, Аграрно счетоводство пред студенти от различни специалности, редовна и дистанционна форма на обучение, в ОКС Бакалавър и ОКС Магистър.

Доц. д-р Теодора Рупска е ръководител на един университетски проект – НИ-1-2020 „Възможности за приложение на съвременни управленски счетоводни модели“. Участвала е в екипа на два университетски и два национални проекта. Това са проектите:

- Университетски

1. № НИ 1-3/2014 „Актуални проблеми на фирмите за недвижими имоти в България“, период на изпълнение: 01.01.2014 г. – 31.12.2016 г.

2. № НИ-1-2019 „Предизвикателства на интегрираното развитие на знания и умения в съвременното образование по управленско счетоводство“, период на изпълнение: 03.2019 г. – 03.2021 г.

- Национални

1. Научен проект Дигитализация на българската икономика Ръководител: проф. д.ик.н. Р.Чобанова, срок на изпълнение: 01.02.2016 г. – 01.02.2019 г., удължен до 01.08.2019 г. Проектът е приет за завършен на заседание на НС с прот. № 2 от 22.01.2020 г., на Институт за икономически изследвания, БАН.

2. Национален образователен проект „Smart Classroom“, финансиран от Samsung Electronics България и осъществяван от фондация Образование 5.0 Период на изпълнение – 2013 г. – 2017 г.

Написаното по тази точка дава основание да се заключи, че кандидатът е утвърден преподавател с безспорно призната компетентност в областта на обявения конкурс.

Изводът, който се налага е, че учебно-преподавателската дейност на кандидата за академичната длъжност „професор“ в УНСС е категорично свързана с предмета на конкурса, а натрупаният преподавателски опит е напълно задоволителен.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Представените от кандидата научни трудове/публикации са систематизирани в таблицата по-долу:

№	Вид публикация	Общ брой	Самостоятелни	В съавторство
1.	Хабилитационен труд – монография	1	1	-
2.	Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация Scopus или Web of Science	1	1	-
3.	Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	20	17	3
4.	Публикувана глава от колективна монография	7	7	-
5.	Учебници	3	-	3
6.	Всичко	32	26	6

Цитиранията на публикациите на доц. д-р Теодора Рупска, в приложената справка за цитирания със съответните доказателства, може да се представят в следната таблица:

№	Вид на цитирането	Брой
1.	Цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове Scopus или Web of Science	2
2.	Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране	29
3.	Цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране	9
4.	Всичко	40

Съгласно представената от кандидата информация за цитирания, публикационната дейност на доц. д-р Теодора Рупска се познава добре от научната общност.

Могат да бъдат разграничени *четири* основни направления в тематичната насоченост на изследователската и публикационна дейност на кандидата:

Първо: изследване на теоретичните и научно-приложни аспекти на управленската счетоводна система в контекста на теорията на ограниченията;

Второ: дефиниране на проблеми и предизвикателства при преподаване на „Управленско счетоводство“ пред студентите в ОКС Магистър;

Трето: изследване на зависимостта “разходи-обем-печалби“ при многопродуктова структура на производство;

Четвърто: изследване на приложимостта и разработване на управленски счетоводни модели в аграрните предприятия.

Подробното запознаване с представената от кандидата по конкурса научна продукция, както и с приложените документи, ми позволява да отбележа, че тя напълно отговаря на изискванията и на науко-метричните показатели на УНСС.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидата

От представените от кандидата публикации може да се очертаят приноси с научен и с научно-приложен характер, които са представени в справката за научните и научно-приложни приноси на доц. д-р Теодора Рупска.

Определено трябва да се акцентира върху приносите на кандидата свързани с разработване на управленски счетоводни модели в аграрните предприятия; разработването на специфични показатели за рентабилност при производството на мед и пчелни продукти; предложените от кандидата термини на български език за някои от техниките на стратегическото управленско счетоводство и специфичните показатели за анализ, приложими в контекста на теорията на ограниченията.

Важно значение за счетоводната теория и практика има приноса относно изследването на безпилотните летателни апарати като нов обект на счетоводно отчитане и предложените от кандидата подходи за организиране на подходящо синтетично и аналитично счетоводно отчитане.

7. Основни критични бележки и препоръки към всеки кандидат поотделно

Нямам критични бележки по работата на доц. д-р Теодора Рупска. Препоръчвам на кандидата да продължи своята задълбочена научно-изследователска дейност и да насочи вниманието си към въпроси свързани с отчитането и оценяването на сложни финансови инструменти и модели приложими в аграрния сектор, както и да популяризира своите изследвания като публикува повече разработки на английски език.

8. Заключение

На базата на направената съвкупна оценка на научната, преподавателската и научно-изследователска дейност на кандидата може да бъде направено заключението, че доц.д-р Теодора Рупска напълно отговаря на изискванията и на наукометричните показатели, детерминирани в чл.24, ал. 1 от ЗРАСРБ, чл. 53, ал. 1 от ППЗРАСРБ и в чл. 33 от Правилника за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на

научни степени и за заемане на академични длъжности в УНСС. Към датата на изготвяне на становището не са налични доказателства, установени по законоустановен ред, за плагиатство в научните публикации на кандидата.

Във връзка с изложеното, убедено предлагам кандидата по конкурса, обявен в ДВ, бр. 4 от 12.01.2024 г , доц.д-р Теодора Рупска да бъде избран за „професор“ по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност “Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (управленско счетоводство).

15.04.2024 г.
София

Подпис:
проф. д-р Сн.Башева,с.р.а

STATEMENT OF OPINION

By: Prof. Snejanka Aleksandrova Bacheva, Ph.D.

Scientific specialty "*Accounting, Control, and Analysis of Economic Activity*", University of National and World Economy

Regarding: Competition for holding the academic position of **Professor** in Professional Branch 3.8. *Economics, Scientific Specialty of Accounting Reporting, Control, and Analysis of Economic Activity (Managerial Accounting)* at the University of National and World Economy.

1. Information about the Competition

The competition has been announced to meet the needs of the Department of Accounting and Analysis at the Faculty of Finance and Accounting at UNWE. It has been published in the Official Gazette, issue 4 dated 12.01.2024, according to the decision of the Academic Senate No. 6/13.12.2023. I am participating as a member of the academic jury for the competition according to Order No. 624 dated 11.03.2024, issued by the Vice-Rector for Research Activities at UNWE.

2. Brief information about the competition candidates

The sole participant in the competition, Assoc. Prof. Teodora Yordanova Rroupska, Ph.D., is an associate professor in the Department of Accounting and Analysis at the Faculty of Finance and Accounting at UNWE. She holds a doctoral degree in economics. Assoc. Prof. Teodora Yordanova Rupska, Ph.D., graduated from UNWE in 1991, specializing in "Accounting and Control". She also completed specializations in "Theory and Practice of Specialized Translation - English Language" in 1993 at UNWE, Free Faculty, and in "Pedagogy" at UNWE, Center for Postgraduate Qualification in 1994. She has worked as an assistant and senior assistant at the University of Transport "Todor Kableshkov", Sofia as an assistant, senior assistant, and chief assistant at UNWE. She has excellent language skills in Russian and English, as well as excellent computer skills.

3. Eligibility

In the "Performance Chart of the Quantitative Requirements for the Academic Position of Professor" at UNWE, Assoc. Prof. Teodora Roupska, Ph. D., provides evidence of meeting the national minimum requirements according to the Higher Education Act and fulfilling the additional requirements of UNWE according to Article 26, Paragraph 5 of the Higher Education Act and its implementing regulations. With a minimum required score of **1070** points, the candidate has scored **1722** points. In summary, the candidate meets the quantitative requirements for the academic position of Professor at UNWE by fully covering the criteria in the sections "I. National Minimum Requirements" and "II. Additional Requirements for UNWE" of the Performance Chart of the Quantitative Requirements for the Academic Position of Professor at UNWE. In the "Performance Chart of the Qualitative Requirements for the Academic Position of Professor" at UNWE, evidence is provided for contributions to the development of high-quality education in university structures and leadership; participation in organizational committees of scientific conferences and round tables events; involvement in research projects; contributions to teaching activities; development of new courses and programs; innovations in the development of an effective learning environment; participation as a lecturer in seminars, round tables, and training forums, etc. All of these are attested by the Decision of the Habilitation Council at UNWE (Protocol No. 7/03.11.2023), where it is noted in the conclusion that the candidacy of Assoc. Prof. Teodora Yordanova Roupska, Ph.D., "meets the quantitative and qualitative requirements adopted by the Academic Senate". The council provides a positive opinion on the potential candidate in the competition and "suggests to the Department of Accounting and Analysis to initiate the announcement of a competition for filling the academic position of "professor" at UNWE". The works presented by Assoc. Prof. Teodora Roupska, Ph.D., does not duplicate publications to obtain the academic position of "associate professor". In terms of thematic focus, the publications are in the field of higher education 3.8. Economics, scientific specialty "Accounting Reporting, Control, and Analysis of Economic Activity", for which the competition is announced.

In summary, the quantitative and qualitative characteristics of the scientific research activity of Assoc. Prof. Teodora Roupska, Ph.D., meets and exceeds the basic and additional requirements for filling the academic position of Professor of UNWE.

4. Assessment of the educational and lecturing activities of each candidate

According to the Certificate of Service issued by the Human Resources Directorate with No. 143 dated 18.01.2024, Teodora Yordanova Roupska has been employed under a labor contract at UNWE since 25.06.2001. As of 17.01.2024, she has a total work experience at the university of 22 years, 6 months, and 22 days, of which 9 years, 7 months, and 13 days are as an associate professor.

During the period from the winter semester of 2018/2019 to the winter semester of 2023/2024 academic years, Assoc. Prof. Teodora Roupska, Ph.D., has delivered lectures and conducted exercises in the disciplines of Managerial Accounting, Special Course in Managerial Accounting, and Agricultural Accounting to students from various majors, in both regular and distance learning forms, in bachelor's and master's degree programs.

Assoc. Prof. Teodora Roupska, Ph.D., is the project leader of one university project – NI-1-2020 "Opportunities for Application of Modern Managerial Accounting Models". She has participated in the teams of two university and two national projects. These projects are:

- University Projects

1.No. NI 1-3/2014 "Current Issues of Real Estate Companies in Bulgaria", period of execution: 01.01.2014 – 31.12.2016.

2.No. NI-1-2019 "Challenges of Integrated Development of Knowledge and Skills in Modern Education in Managerial Accounting", period of execution: 03.2019 – 03.2021.

- National Projects

1. Scientific Project Digitalization of the Bulgarian Economy Leader: Prof. R. Chobanova, Ph.D., period of execution: 01.02.2016 – 01.02.2019, extended to 01.08.2019. The project was accepted as completed at a meeting of the National Assembly with protocol No. 2 dated 22.01.2020, at the Institute of Economic Studies, BAS.

2. National Educational Project "Smart Classroom", funded by Samsung Electronics Bulgaria and implemented by Education 5.0 Foundation. Period of execution – 2013 – 2017.

The information provided in this section allows us to conclude that the candidate is an established educator with unquestionable competence in the field of the announced competition.

The conclusion that can be drawn is that the teaching activity of the candidate for the academic position of Professor at UNWE is unequivocally related to the subject of the competition, and the accumulated teaching experience is entirely satisfactory.

5. Brief Characterization of the Presented Scientific Works/Publications

The candidate's presented scientific works/publications are categorized in the table below:

№	Type of Publication	Total	Sole-authored	Co-authored
1.	Habilitation Work - Monograph	1	1	-
2.	Articles and Reports in Indexed Journals in Scopus or Web of Science	1	1	-
3.	Articles and Reports in Non-Indexed Journals or Edited Collective Volumes	20	17	3
4.	Published Chapter from a Collective Monograph	7	7	-
5.	Textbooks	3	-	3
6.	Total	32	26	6

Citations of Assoc. Prof. Teodora Roupska's publications, as indicated in the citation reference with corresponding evidence, can be presented in the following table:

№	Type of Citations	Number
1.	Citations in Indexed Journals or Monographs in Scopus or Web of Science	2
2.	Citations in Monographs and Collective Volumes with Scientific Review	29
3.	Citations in Non-Indexed Journals with Scientific Review	9
4.	Total	40

According to the information provided by the candidate regarding citations, the publication activity of Assoc. Prof. Teodora Roupska, Ph. D., is well-recognized by the scientific community. Four main directions can be distinguished in the thematic focus of the research and publication activity of the candidate:

First: research on the theoretical and scientific-applied aspects of managerial accounting system in the context of the theory of constraints;

Second: defining problems and challenges in teaching "Managerial Accounting" to students in master's degree programs;

Third: study of the "cost-volume-profit" relationship in a multi-product production structure;

Fourth: Investigation of the Applicability and Development of Managerial Accounting Models in Agricultural Enterprises.

A detailed review of the scientific production presented by the candidate for the competition, as well as the attached documents, allows me to note that it fully meets the requirements and the scientific metric indicators of UNWE.

5. Synthesized Evaluation of the Candidate's Main Scientific and Scientific-Applied Contributions

From the publications presented by the candidate, contributions with both scientific and scientific-applied character can be outlined, as presented in the reference for the scientific and scientific-applied contributions of Assoc. Prof. Teodora Roupska, Ph.D.

Particular emphasis should be placed on the contributions of the candidate related to the development of managerial accounting models in agricultural enterprises; the development of specific indicators for profitability in the production of honey and bee products; the candidate's proposed terms in Bulgarian for some of the techniques of strategic managerial accounting and specific indicators for analysis applicable in the context of the theory of constraints.

Of significant importance to accounting theory and practice is the contribution regarding the study of unmanned aerial vehicles as a new object of accounting and the candidate's proposed approaches for organizing suitable synthetic and analytical accounting reporting.

6. Critical remarks and recommendations to each candidate

I have no critical remarks regarding the work of Assoc. Prof. Teodora Roupska, Ph.D. I recommend that the candidate continue her in-depth research activities and focus her attention on issues related to the accounting and evaluation of complex financial instruments and models applicable in the agricultural sector, as well as popularize her research by publishing more works in English.

7. Conclusion

Based on the comprehensive assessment of the candidate's scientific, teaching, and research activities, it can be concluded that Assoc. Prof. Teodora Roupska, Ph.D., fully meets the requirements and scientometric indicators determined in Art. 24, para. 1 of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, Art. 53, para. 1 of the Regulations for the Implementation of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, and Art. 33 of the Regulation for the Organization and Conduct of Competitions for the Acquisition of Academic Degrees and the Occupation of Academic Positions at UNWE. As of the date of preparation of this opinion, there is no evidence, established following the law, of plagiarism in the candidate's scientific publications.

In connection with the above, I confidently recommend that the candidate for the competition announced in the Official Gazette, issue No. 4 of 12.01.2024, Assoc. Prof. Teodora Roupska, Ph.D., for holding the academic position of Professor in Professional Branch 3.8. Economics, scientific specialty "Accounting, Control, and Analysis of Economic Activity (Managerial Accounting)".

Signature:.....
/Prof. Sn. Bacheva, Ph.D., CPA/

15.04.2024, Sofia